KABANATA 1

INTRODUKSYON: FILIPINO BILANG WIKANG PAMBANSA, WIKA NG BAYAN, AT WIKA NG PANANALIKSIK NA NAKAUGAT SA PANGANGAILANGAN NG SAMBAYANAN

KABANATA 1

Modyul 1

MGA PAKSA:

1.1 ANG RELASYON NG WIKA, KULTURA AT IDENTIDAD

1.2 ANG LIPUNAN AT KULTURA

1.1 Ang Relasyon ng Wika, Kultura at Identidad

Bansa/
Lipunan

Kultura/
Wika

identidad

WIKA

Ang isa sa pinakamahalaga sa tao at lipunan.

WIKA

ay nabuo para sa
TAO at LIPUNAN.

TAO

LIPUNAN

“ Ang wika ay tumutukoy sa masistemang balangkas ng sinasalitang tunog na pinipili at isinasaayos sa paraang arbitraryo na ginagamit sa komunikasyon ng mga tao sa lipunang may iisang kultura. ”

- Henry Gleason

Ponolohiya (Ponema) — tunog

↓

Morpolohiya (Morpema) — salita

↓

Sintaksis — pangungusap

↓

Diskurso — **pakikipagtalastasan**

Arbitraryo

- Pagtanggap ng salita batay sa napagkasunduan ng lipunan o ng kasangkot sa kultura

NO MAN IS AN ISLAND

Samakatuwid, walang sinuman ang maaaring mabuhay na para sa sarili niya lamang.

WIKA AT KULTURA

Wika…

Gaano ito kalakas? O ano kayang gawin?

- May kapangyarihan ang wika at may wika ang kapangyarihan ayon kay De Quiros (1996).

Mga salitang hindi pisikal na nakasasakit ngunit higit ang pagdudulot ng malalim na sugat.

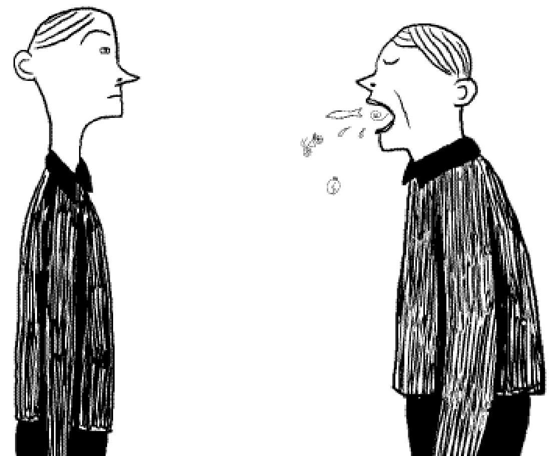

Gawin ito…
Gawin iyan…
Ito ang patakaran…

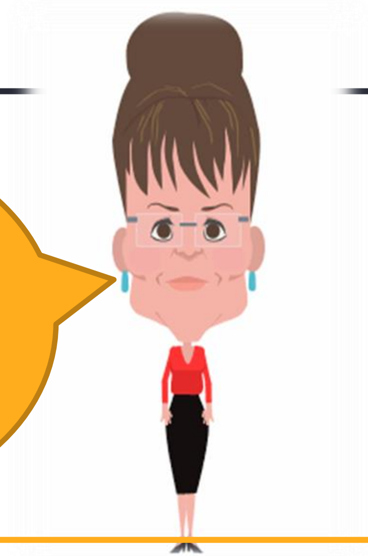

Hindi lamang ito susi sa impormasyon; susi rin ito sa kapangyarihan

Kultura...

Ano ang sakop nito? At bakit ito nagiging pagkakakilanlan?

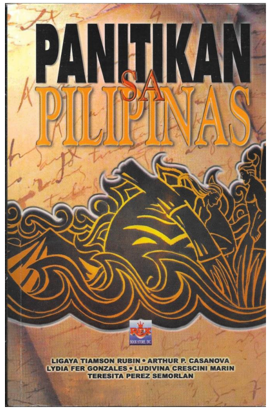

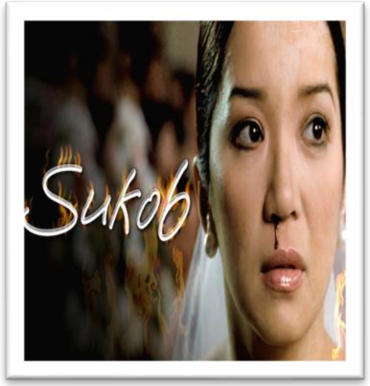

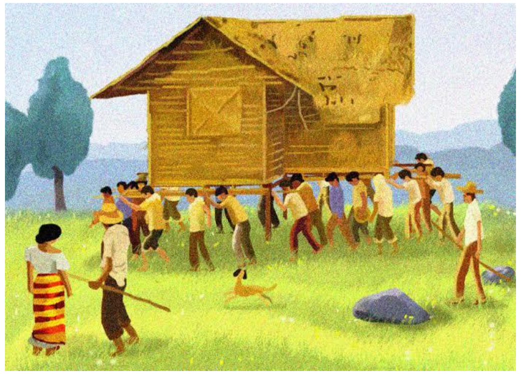

- Ang kultura, sa payak na kahulugan, ay ang sining, literatura, paniniwala, at kaugalian ng isang pangkat ng mga taong nananahanan sa isang pamayanan.

- Bawat pangkat ng mga taong naninirahan sa isang bansa, bayan, pook o pamayanan ay may sariling kultura.

Ayon kay Santiago 1979, ang kultura ay ang pangkabuuang pananaw ng mga tao sa isang lipunan sa mundo at sa kanilang kapaligiran.

- Ang pananaw na ito ay hango sa

Paniniwala, tradisyon, uri ng pamumuhay

Ang <u>wika ay nakakaapekto sa kultura</u>, sapagkat matutukoy o makikilala natin ang isang tao sa kung ano ang wikang kanyang ginagamit, gayun din malalaman natin kung ano ang kultura o etnikong kanyang pinagmulan.

OPO at PO
OHO

ATE at KUYA
SANSE
SANGKO
DIKONG
MANANG/MANONG

"E" - EH, EKA, ERE, DINE ATBP.

"ALA EH" -

*MALALAMBING

*TILA GALIT

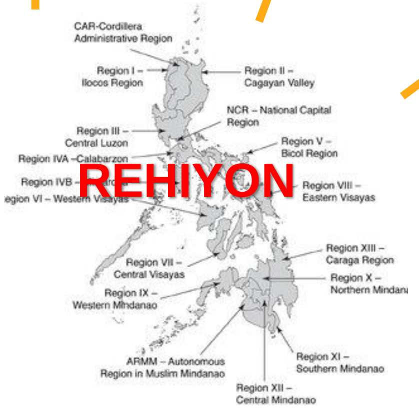

- Ang wika ay makapangyarihan sapagkat ito ay kaluluwa ng bayan.

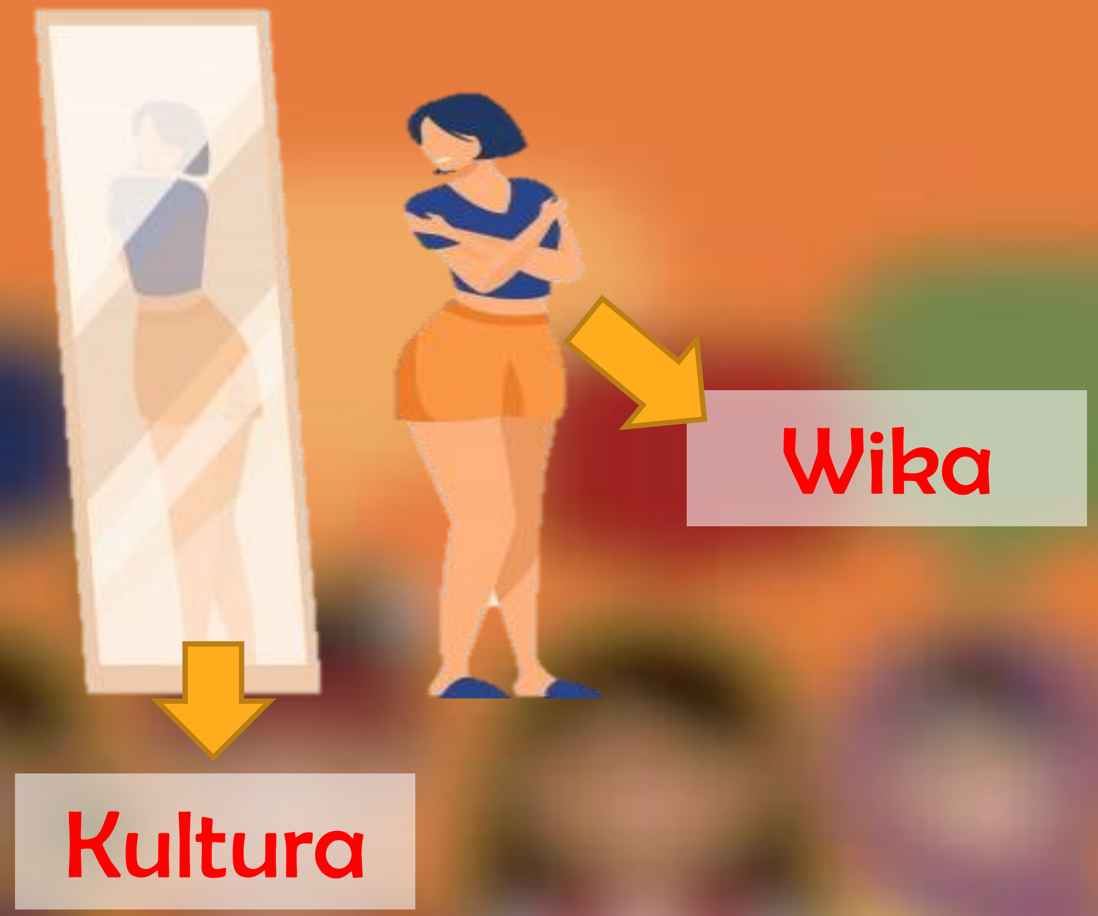

- Ang pagkakaroon ng isang **pambansang wika** ay magbibigkis sa mga mamamamayang may iba-ibang kultura, iba-ibang wika at katayuan sa buhay.

DALAWANG URI NG KULTURA AYON KAY RUBRICO(2009):

- Materyal na kultura - Binubuo ng mga bagay na nakikita at nahahawakang pisikal. Nabibilang dito ang mga kasangkapan, kasuotan, kagamitan, bahay at pagkain.

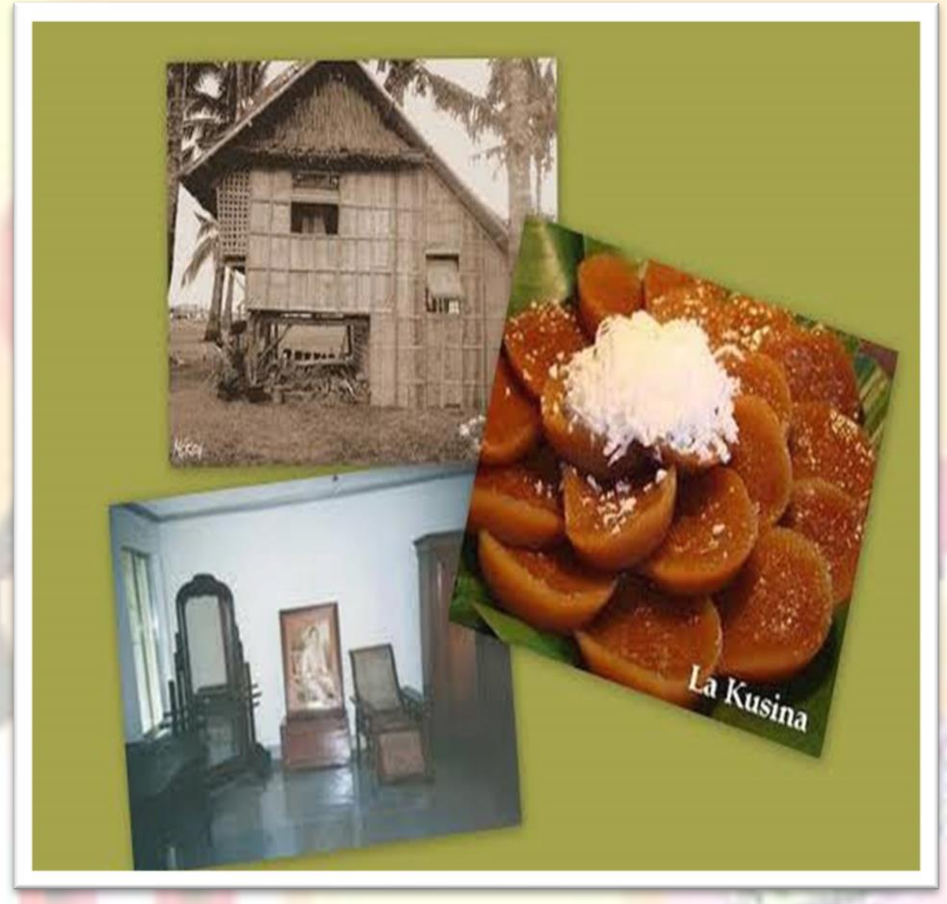

MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

MATERYAL

Activate Windows.

MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

DALAWANG URI NG KULTURA AYON KAY RUBRICO(2009):

- Di-materyal na kultura - ang mga kaugalian, tradisyon, panitikan, musika, sayaw, paniniwala at relihiyon, pamahalaan at hanap-buhay ay sumasaklaw sa di-materyal na kultura. (Delmirin, 2012).

Di-MATERYAL

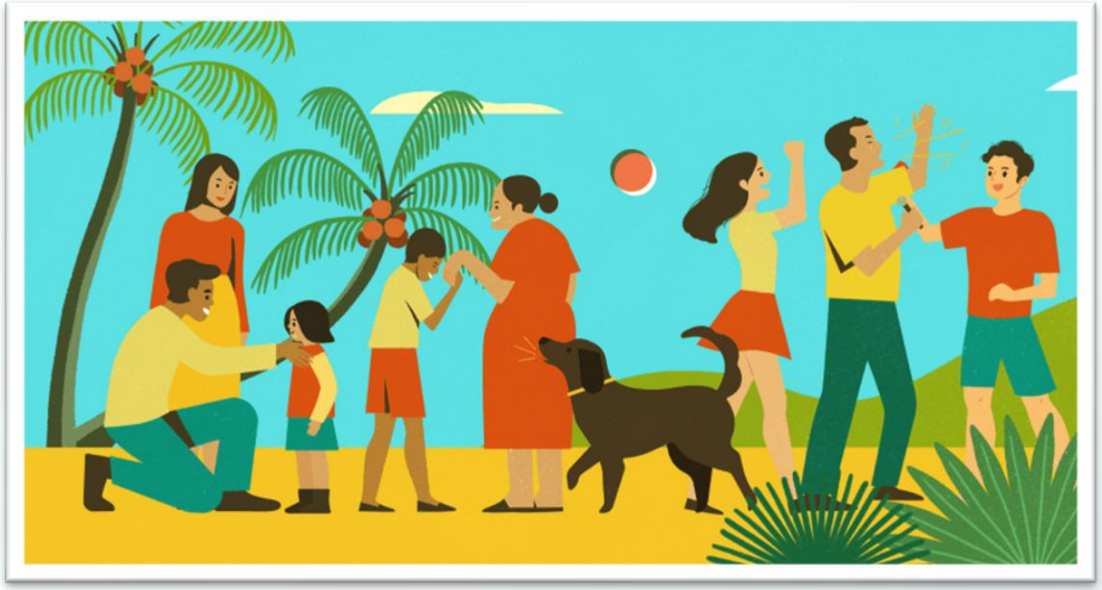

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Di-MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Di-MATERYAL

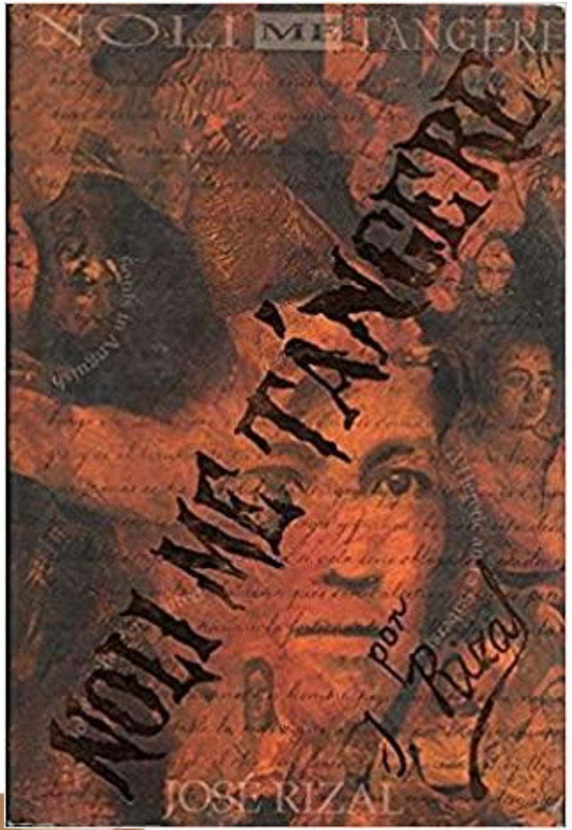

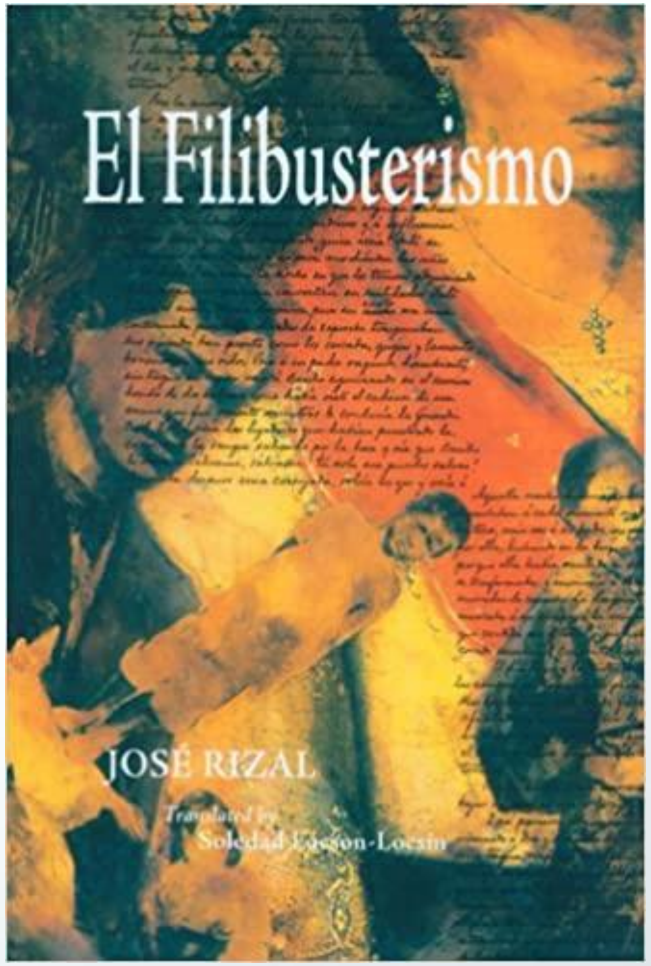

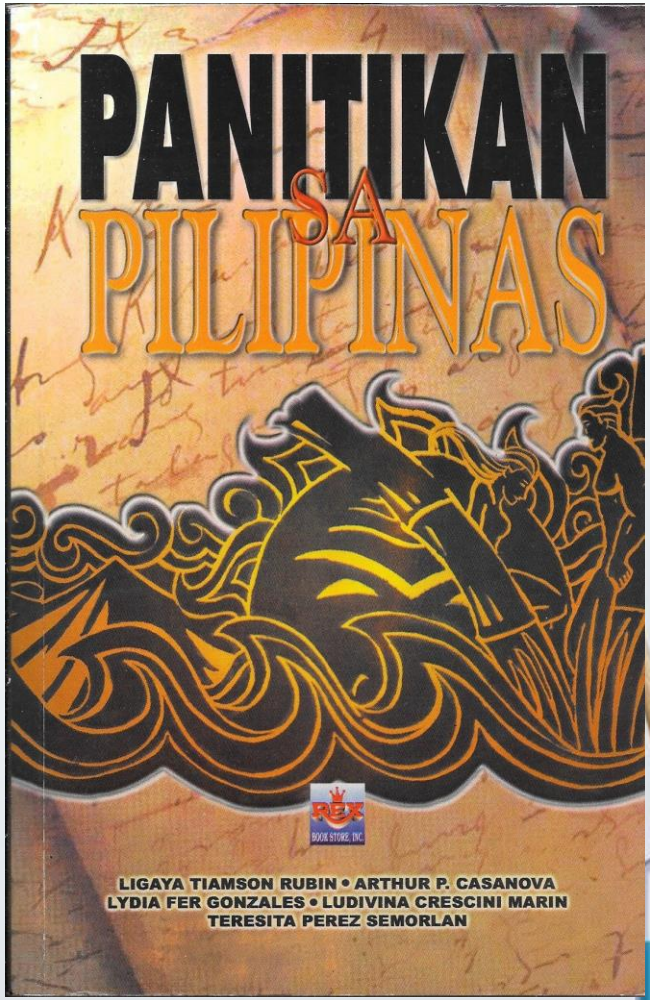

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Di-MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Di-MATERYAL

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Di-MATERYAL

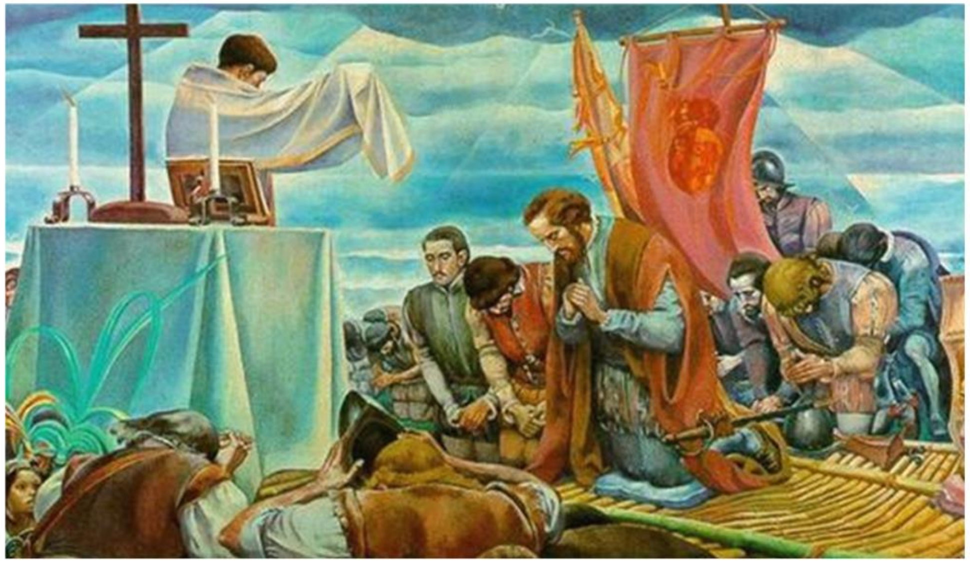

ws
vate Windows.

Di-MATERYAL

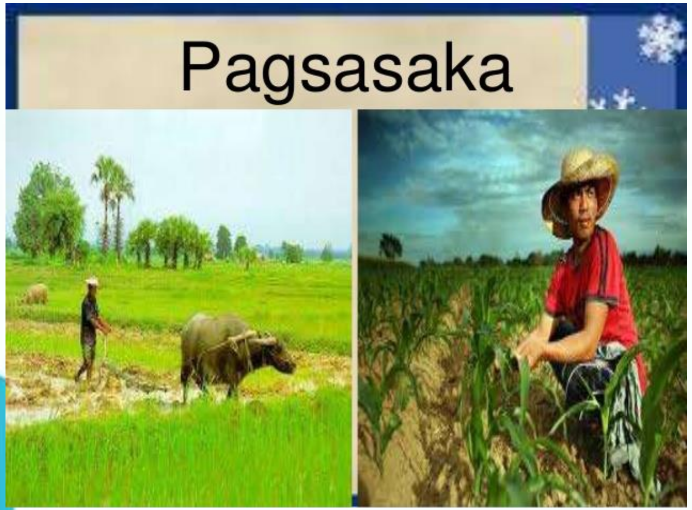

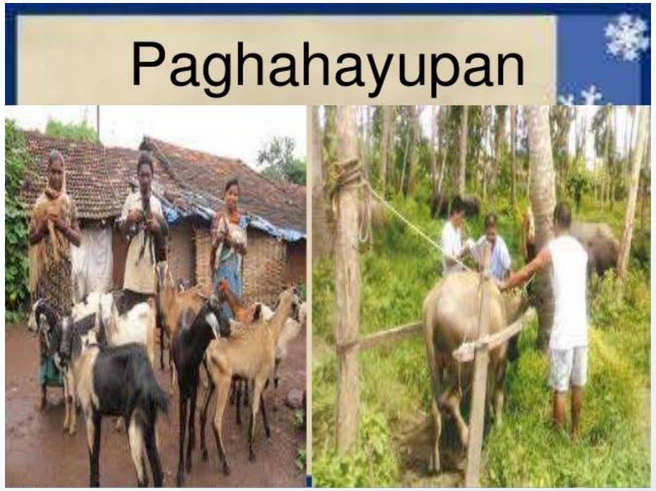

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Di-MATERYAL

Hindi maaaring ikasal ang magkapatid o magkamag-anak sa loob ng isang taon at hindi maaaring magpakasal kapag may namatay na kapamilya kaya dapat iurong ang kasal sa susunod na taon. Ito ay kilalang "Sukob sa Kasal" at "Sukob sa Patay" dahil ito ay nagdadala ng malas o mayroong mamamatay na kaanak sa kanilang pamilya.

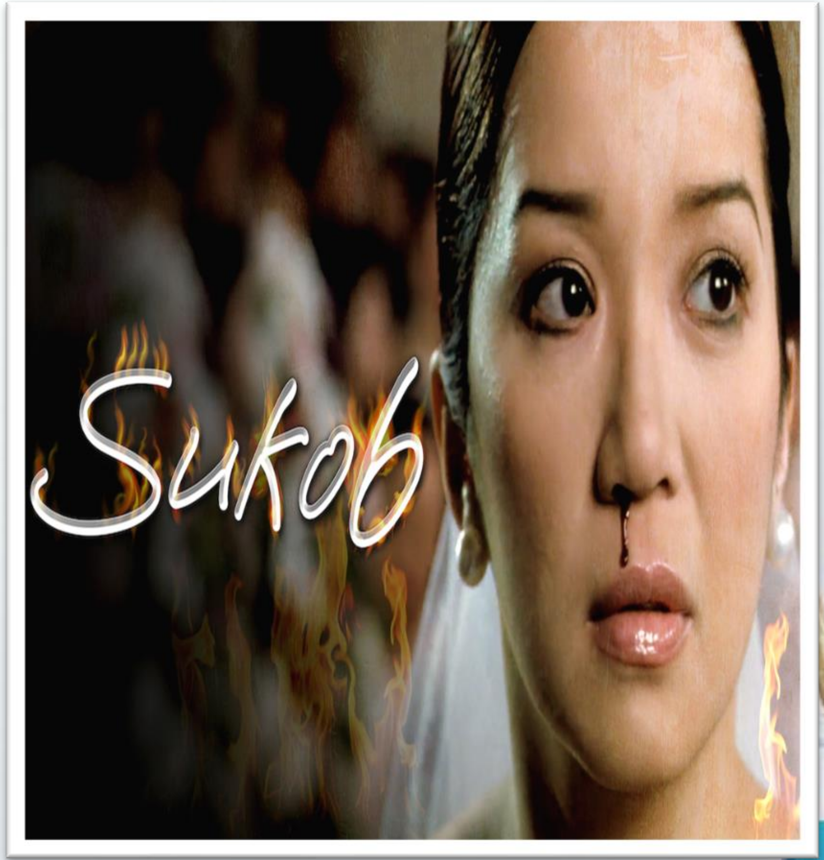

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

WIKA AT IDENTIDAD

a. Wika at kasarian

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Babae

Masalita
Matinis at/o mahinhin magsalita
Paksa ng usapan

- Fashion
- Crush/Kasintahan
- Buhay ng may buhay (tsismis)

lalake

Hindi Masalita
Malaki ang boses

Paksa ng usapan

- Laro
- Babae
- Payabangan

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

b. Wika at pagkakakilanlan ng lahi

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

c. Wika at estado sa lipunan

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

1.2 Ang Lipunan at Kultura

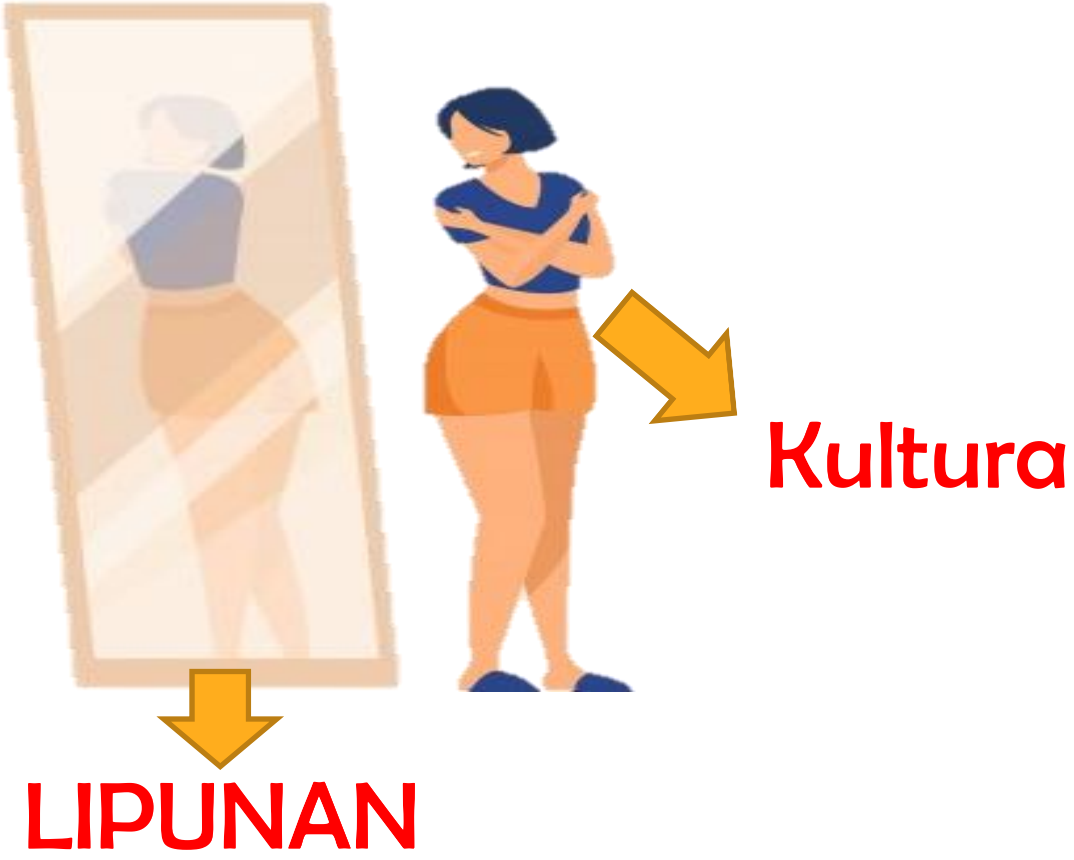

- Ang kultura ay ang salamin ng lipunan at mabilis itong sumasabay sa pagbabago dahil sa globalisasyon.

Pagdating sa musika kung dati'y nahihilig ang mga Pilipino sa mga awiting-bayan gaya ng kundiman

kasalukuyan kinagigiliwan na ng mga Pilipino ang mga makabagong awitin tulad

Jazz, K-Pop, Rap at Reggae

at marami pang iba, isama pa rin ang mga

- Marami sa atin ang nahihilig sa pagkain ng dayuhan gaya ng *hotdog, pizza, milk tea, hamburger, French fries* at iba pa. Marahil, epekto ng mga nagsulputang *“foreign restaurants”* sa ating bansa. Dahil dito, may pagkakataong naisasantabi na ang mga pagkaing Pinoy.

wika

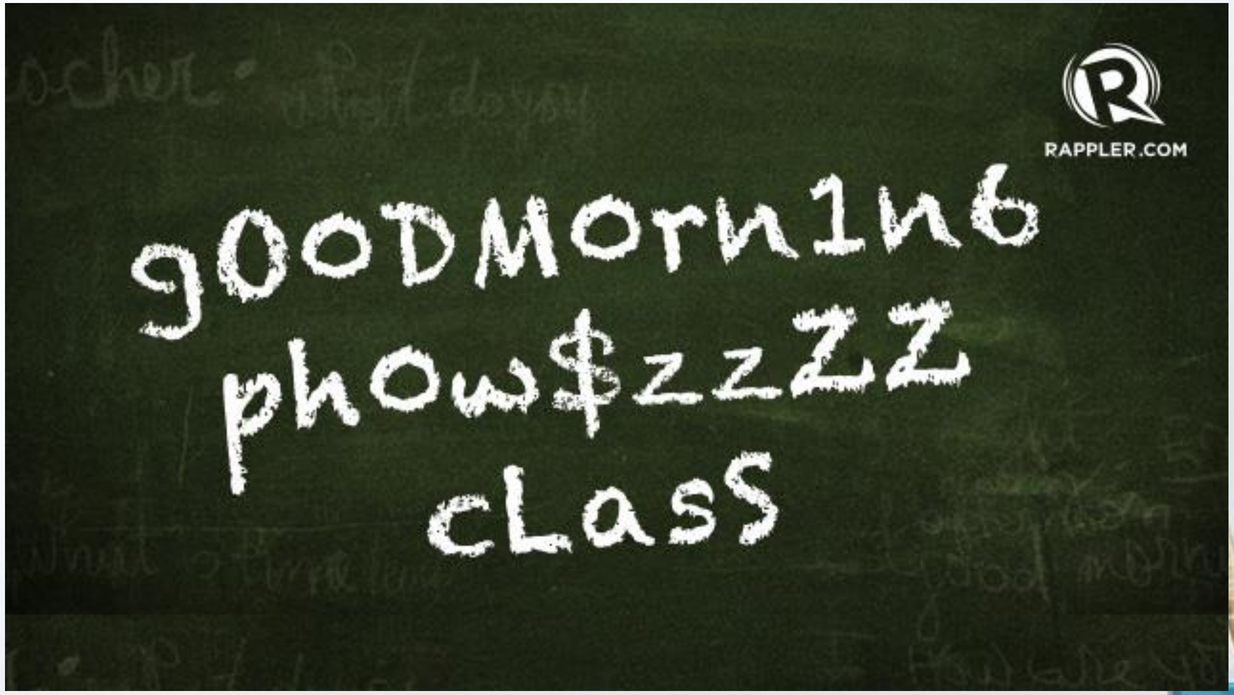

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

"ang kultura ay isang kabuuang kompleks na may malawak na saklaw sapagkat kabilang dito ang kaalaman, paniniwala, sining, balyu, at kaugalian ng tao bilang miyembro ng isang lipunan."

– Taylor (1990) na ama ng antropolohiya

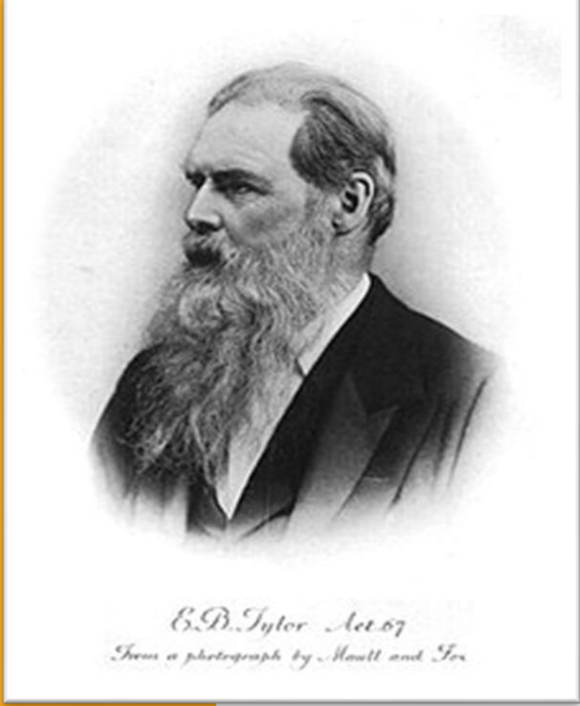

Itinampok niya ang karnabal bilang isang pagtatanghal kung saan nakapaloob ang iba't ibang uri ng kultura.

- Bahktin

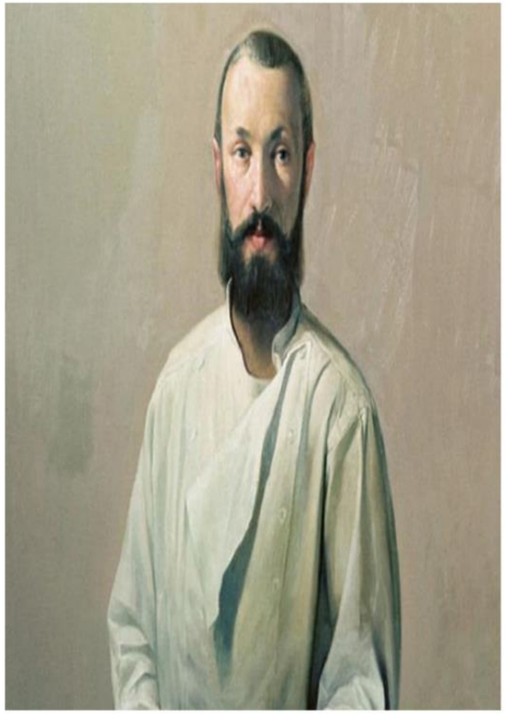

Masama

ba ang pagtangkilik dito?

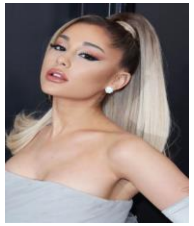

Cosmopolitan conciousness

bunga ng pagkakaroon ng kamalayan na mayroong pangkultura maliban sa umiiral nitong kultura.

ethnocentrism

pinaniniwalang ang kultura niya ang pinakamataas sa lahat.

Xenocentrism

Labis na pagtangkilik ng tao (Pilipino) sa produkto ng ibang kultura o dayunhan.

Bb. Batungbakal

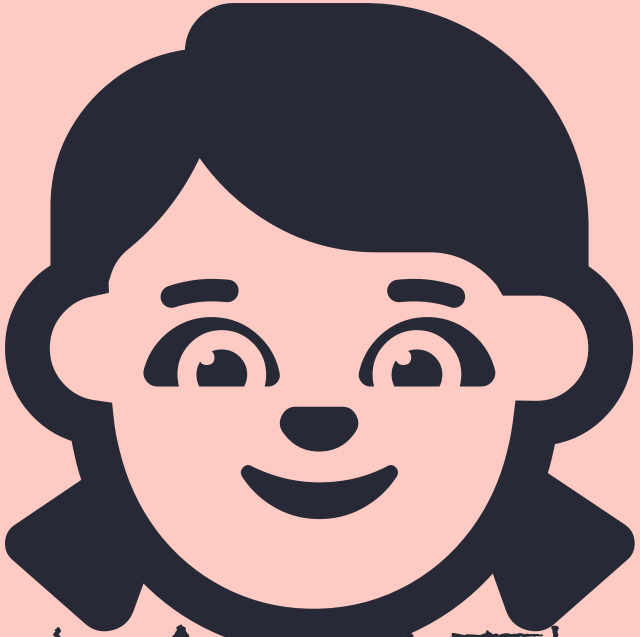

SALAMAT!

Lamang ang mapagtanong sa bagay na hindi naintindihan!